

Kittet brister vid skatt i femte led

ALLT ÄR UPPLAGT FÖR att avskaffa förmögenhetsskatten, rakt av. Statens inkomst från den har minskat till negligerbar nivå (under fyra miljarder kronor). Beslutet skulle ge Göran Persson ett genombrott i förhållande till näringslivet. Den respekterade LO-ekonomen P O Edin har intygat att skatten bör läggas på historiens skräp hög.

Edins pedagogik är tydlig: antingen vidgas skatten så att den fångar in allt – från tavlor till konton utomlands – eller så måste den bort. Eftersom det förra är omöjligt är det senare nödvändigt. Nuvarande principlösa mischmasch, med ingen skatt på Stefan Persson men rejäl skatt på den pensionär som sparar, är ohållbart.

Men trots denna glasklara logik vrider sig den styrande socialdemokratin som en mask. "Vi vill reformera arvs-, gåvo- och förmögenhetsskatterna", skriver parti-styrelsen i sitt förslag till "tillväxtkongressen" den 16-18 april. Hur? Egendomsskattekommittén tycks landa i en rödgrön röra med sitt förslag, som blir offentligt den 29 mars. Skatten vidgas så att den kommer att

omfatta aktier på alla börslistor – men huvudägare befrias. Sambeskattningen av makar upphör – men fribeloppet sänks. Totalbeloppet för staten minskar genom att tillgångar och skulder ska tas upp till halva sitt belopp – men Egendomsskattekommittén vill att den lättnaden ska betalas med högre inkomstskatter.

VARFÖR SÅ MÅNGA TURER, så mycket konstigheter och en sådan beslutsvända i stället för att helt enkelt säga "bort" om en skatt som enbart gör skada?

Skälet är lätt att identifiera: den svenska fördelningsfundamentalismen. Som Dan Olsson skrev på DN Ekonomi (21/2): "Det stora bekymret med förmögenhetsskatten är dess namn. Det mesta av den politiska laddningen ligger där. Hade skatten hetat tillgångsskatt eller något annat byråkratiskt hade det inte funnits en strid om den. Den hade för länge sedan dött sotsdöden." Annorlunda uttryckt: Socialdemokratin är emot förmögenheter. Alltså kan den inte vilja ta bort skatten på förmögenheter.

Det finns gott om pragmatiska argument mot förmögenhetsskatten. Edin har visat att den är svår att konstruera så att den täcker alla typer av tillgångar. Andra kan visa att

den höga samlade kapitalbeskattningen i Sverige skadar landet. Svenska ägare diskrimineras, något som bidragit till den historiskt makalösa utförsäljningen av svenska företag. Svenska förmögenheter försvinner ur landet i stället för att vara kvar och göra det lätt för entreprenörer att få såddkapital. Ytterligare andra kan påvisa att förmögenhetsskatten snedvrider marknader; efterfrågan trissas konstlat upp på jordbruksfastigheter liksom på hus och lägenheter i storstäderna.

MEN FÖRMÖGENHETSSKATTEN har en ännu djupare skadeverkan. Den upplöser samhällskittet, förstör känslan av samhällssolidaritet. Strävsamma, professionella människor har godtagit att betala dryg skatt på sina hyggliga inkomster (60-80 procent långliga tider). För den mindre del de fått över sedan staten tagit

sitt har de funnit sig i att betala världens högsta moms och energiskatter på konsumtion. För det de sedan sparar har de betalat hög skatt på avkastningen: skatt på räntor och utdelningar, hög fastighetsskatt. När de sålt en tillgång har de betalat hög skatt på reavinsten.

I minst fyra led har de låtit sig beskattas extremt. Då kommer staten och säger: "Det räcker inte att Du betalar skatt intill fjärde led. Vi kräver att Du sänder in 50 000 kronor, 100 000 kronor, 200 000 kronor också som straff för själva det faktum att Du har sparar i livet. Vi begär en skatt även på Dina tillgångar. Vi vet att den är dum, vi vet att staten totalt sett skulle tjäna mer på att inte ha den här skatten, men avundsjukan i landet kräver att vi tar även Ditt sparande."

Där, i detta femte led, går till sist gränsen även för ett mot fogdar så fogligt folk som det svenska. En stat och ett Maktparti som betar sig så totalt oansvarigt och oförsvarligt är inte värda lojalitet tillbaka. Kittet spricker.

Hans Bergström är docent i statsvetenskap och före detta chefredaktör för Dagens Nyheter. Han bor numera i Florida.

”

Socialdemokratin är emot förmögenheter. Alltså kan den inte vilja ta bort skatten på förmögenheter.

Hans Bergström, fd chefredaktör för DN

”